

συλλογίζεσθε· ἡ ζήτησις γίνεται πρὶν ἐτοιμασθῆτε νὰ πληρώσετε ἢ, ἂν δὲν λησμονῆτε τὸ χρέος σας, ἡ λήξις ἤτις πρότερον ἐφαίνετο πολὺ μεμακρυσμένη, θὰ σᾶς φανῆ πλησιάζουσα, εἰς ἄκρον σύντομος. Θὰ εἰπῆτε ὅτι ὁ χρόνος ἔβαλε πτερὰ καὶ εἰς τὰς πτέρνας του καὶ εἰς τοὺς ὤμους του. Δι' ἐκεῖνον ὅστις θὰ πληρώσῃ τὸ Πάσχα, ἡ Τεσσαρακοστὴ εἶναι σύντομος.»

^{Ἐπειτα τὸ τέλος.}

Σ.

ΠΩΣ ΤΡΕΦΟΜΕΘΑ

Συνίξις· ἰδί σελ. 290.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΙΚΟΣΤΗ

Ἡ καθύς.

Ὅταν τὸν χειμῶνα θερμαίνῃς τοὺς πόδας σου εἰς τὴν ἐστίαν, ἀμφιβάλλω πολὺ ἂν ἠρώτησες τὸν ἑαυτὸν σου τί πρᾶγμα εἶνε αὐτὸ τὸ πῦρ, ὁ μέγας τῶν ἀνθρώπων εὐσεγέτης· τὸ πῦρ, διὰ τοῦ ὁποίου κατασκευάζομεν τὸν ἄρτον μας, ψήνομεν τὸ φαγητόν μας, δαμάζομεν τὰ μέταλλα, τὸ πῦρ, διὰ τοῦ ὁποίου φωτιζόμεθα καὶ θερμαίνουμεθα, καὶ χωρὶς τοῦ ὁποίου ἡ βιομηχανία τοῦ ἀνθρώπου θὰ ἦτο μηδαμινή.

Τὸ πῦρ δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ ἡ τελετὴ τοῦ γάμου, τὰ στεφανώματα καθὼς λέγει ὁ λαὸς, τοῦ δευγόνου μὲ τὰ ἄλλα σώματα.

Τὸ δευγόνον, καθὼς ἐλέγομεν τὴν περασμένην ἐβδομάδα, εἶνε ἡγεμὼν καὶ βασιλεὺς τοῦ κόσμου· γνωρίζεις δὲ τί πανηγύρεις καὶ τί φωτοχυσίαι γίνονται, ὅταν ὑπανδρεύονται βασιλεῖς. Τοιαῦται τελεταὶ γίνονται καὶ ὅταν νυμφεύεται τὸ δευγόνον. Αἱ πανηγύρεις τοῦ γάμου του εἶνε ἡ θερμότης ἣτις μᾶς εὐφραίνει, καὶ αἱ φωτοχυσίαι του εἶνε τὸ φῶς, τὸ ὁποῖον μᾶς φωτίζει. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄνθρωπος εἶνε πολὺ δεσποτικὸς ἀπέναντι τῆς φύσεως, ἀναγκάζει τὸν βασιλέα τοῦ κόσμου νὰ ὑπανδρεύεται ὅταν ἔχη ἀνάγκην φωτὸς καὶ θερμότητος, καὶ ἀπολαμβάνει αὐτὸς τὴν τελετὴν τοῦ γάμου.

— Καὶ ἐν τούτοις, θὰ μοῦ παρατηρήσῃς βέβαια, ἂν θελήσω νὰ κάμω φωτιάν μὲ πέτραν ἢ μὲ σίδηρον, δὲν θὰ τὸ κατορθώσω, ἐνῶ μὲ εἶπες ἤδη ὅτι τὸ δευγόνον ὑπάρχει παντοῦ.

Δι' αὐτὸ δὲ ἴσα ἴσα, διότι τὸ δευγόνον ὑπάρχει ἤδη ἐντὸς τοῦ λίθου καὶ τοῦ σιδήρου, δὲν δύναται νὰ γείνη πλέον νέος γάμος· ἡ τελετὴ ἔγεινεν ἤδη. Ἄν εἶχες παρευρεθῆ ὅταν ἔγεινεν αὐτὸς ὁ γάμος, θὰ ἔβλεπες πολὺ περίεργα καὶ καταπληκτικὰ πράγματα. Οἱ σοφοὶ κατῴρθωσαν νὰ διαλύσωσιν εἰς μικρὰ τεμάχια πετρῶν τὸν δεσμὸν αὐτὸν, ὅστις εἶχεν ἐνώσει τὸ δευγόνον μὲ τὰς πρωτογόνους οὐσίας, καὶ ἀπῆλκυσαν ἐκ νέου τὸ θέαμα τοῦ περιέργου ἐκεῖνου γάμου. Ἄλλ' αὐτὰ εἶνε πράγματα πολὺ δύσκολα διὰ σέ, καὶ ἐκτὸς τοῦ προκειμένου.

Ὡς πρὸς τὸν σίδηρον, οἱ γάμοι του μὲ τὸ δευγόνον γίνονται πολὺ βραδέως καὶ κρυφίως, καθὼς οἱ γάμοι μερικῶν ἀνθρώπων οἴτινες, ἢ ἐντρέπονται δι' αὐτοὺς, ἢ τοὺς κάμνουν χωρὶς ὄρεξιν.

Ἄν ἀφήσῃς π.χ. τὸ ψαλιδίόν σου εἰς τὸ ὑπαίθρον διὰ δύο τρεῖς ἡμέρας, θὰ τὸ εὕρης ἔπειτα σκωριασμένον. Ἡ σκωριὰ ἐκεῖνη εἶνε ὁ γάμος τοῦ σιδήρου μὲ τὸ δευγόνον καὶ ἐχρησάσθησαν δι' αὐτὸν δύο τρεῖς ἡμέραι· τὸ δευγόνον βλέπεις, δὲν ἔχει πολλὴν συμπάθειαν εἰς τὸν σίδηρον καὶ ἐνάνεται μαζύ του μὲ πολλὴν βραδύτητα καὶ χωρὶς πολλὴν διάθεσιν.

Ἄν ὅμως πλησιάζῃς ἐν τεμάχιον χαρτίου εἰς τὸ φῶς, ἀνάπτει εἰς τὴν στιγμήν καὶ καίεται ἐντὸς ὀλίγων δευτερολέπτων. Ὁ γάμος γίνεταί ταχέως καὶ μεγαλοπρεπῶς μὲ πανηγύριν καὶ φωτοχυσίαν, ἐνῶ ὁ σκωριασμένος γάμος τοῦ σιδήρου καὶ τοῦ δευγόνου, γίνεταί χωρὶς καμμίαν τελετὴν, διότι πολὺ ὀλίγον δευγόνον νυμφεύεται καὶ ἐνοῦται μετὰ τοῦ σιδήρου. Ὅταν δὲ ἡ ποσότης του αὐτῆ ἦνε μικρὰ, μικρὰ εἶνε καὶ ἡ ἐορτὴ, καὶ δὲν τὴν αἰσθανόμεθα διόλου, καθὼς δὲν αἰσθανόμεθα τὸ βάρος μιᾶς κλωστῆς ἐπὶ τοῦ σώματός μας, ἐνῶ ἠθέλομεν βεβαίως αἰσθανθῆ τὸ βάρος ἐνὸς ὀλοκλήρου δέματος κλωστών.

— Ἀλλὰ τί πρᾶγμα λοιπὸν ἔχει τὸ χαρτίον τόσον εὐάρεστον εἰς τὸ δευγόνον, ὥστε νυμφεύεται μαζύ του τόσον γρήγορα καὶ τόσον πολὺ συγχρόνως;

Ἐχει δύο σπουδαίας καὶ πολὺ σημαντικὰς οὐσίας, τὸν ἄνθρακα, τὸν ὁποῖον ἐγνωρίσαμεν ἤδη, καὶ τὸ ὑδρογόνον, περὶ τοῦ ὁποίου ἐκάμαμεν λόγον τὴν τελευταίαν ἐβδομάδα.

Τὸ ὑδρογόνον εἶνε τὸ ἐλαφρότατον σῶμα, τὸ ὁποῖον γνωρίζομεν. Εἶνε δεκατέσσαρας φορές περίπου ἐλαφρότερον τοῦ ἀέρος· εὐρίσκεται δὲ κυρίως ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ὅπου συγκατοικεῖ μετὰ τοῦ δευγόνου, κατ' ἀναλογίαν ἐνὸς πρὸς ὀκτώ, καθὼς εἶδομεν ἤδη τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα. Ἐκτὸς ὅμως τοῦ ὕδατος, εἶνε ἀχώριστον ἀπὸ τὸν ἄνθρακα, καὶ τὸ ἀπαντᾷ κανεὶς μαζύ εἰς ὅλας τὰς φυτικὰς καὶ ζωϊκὰς οὐσίας. Εἰς τὸ ξύλον, τὸ ἔλαιον, τὸ οἰνόπνευμα, καὶ ὅλας ἐν γένει τὰς καυσίμους ὕλας, ὁ ἄνθραξ καὶ τὸ ὑδρογόνον εὐρίσκονται στενότατα συνδεδεμένα· διαχωρίζονται δὲ ἅμα ἐγγίστη αὐτὰ τὸ δευγόνον· τότε γίνεταί ὁ γάμος των, ὠραία φλόξ ἀναδίδεται, καὶ διαρκεῖ ἕως ὅτου καταναλωθῶν ὅλα.

Τὸ ὑδρογόνον λοιπὸν καὶ ὁ ἄνθραξ εἶνε οἱ δύο πατέρες τοῦ πυρός· καὶ ἐπειδὴ ἡ φύσις μᾶς παρεχώρησεν αὐτὰ τὰ δύο πράγματα μὲ μεγάλην ἀφθονίαν, μὴ φοβῆσαι ὅτι θὰ μείνωμεν ποτὲ χωρὶς καύσιμον ὕλην, ἀκόμη καὶ ὅταν ἀκούῃς τοὺς ἀνθρώπους νὰ παραπονῶνται, ὅτι τὰ ξύλα ὀλιγοστεύουν, ὅτι οἱ γαιάνθρακες ἐξαντλοῦνται,

καὶ τὰ τοιαῦτα. Εἰς κάδος ὕδατος περιέχει περισσότερον ὑδρογόνον παρ' ὅσον χρειάζεται δι' ἕν μεγάλον γεῦμα· τὸ δὲ βουδόν τοῦ Ὑμηττοῦ ἔχει περισσότεραν καύσιμον ὕλην ἀπὸ τὰ ἀνθρακωρυχεῖα τῆς Μεταλλευτικῆς Ἑταιρίας. Ὅταν δὲ τελειώσωμεν τὰ ξύλα, καὶ τοὺς γαιάνθρακας, ἤξεύρεις τί θὰ κάωμεν; Θὰ κάωμεν τὸν Ὑμηττόν, ὅστις εἶνε μέγας ἄνθρακος, χωρὶς νὰ φαίνεται· τὸ σπουδαῖον εἶνε νὰ τὸν ἐξαγάγωμεν ἀπὸ τὴν κρύπτῃν του, καὶ ὁ ἄνθρωπος θὰ εὕρῃ ἐπὶ τέλους καὶ αὐτὴν τὴν τέχνην, ἀφοῦ εὖρε πολὺ δυσκολώτερα πράγματα. Τὸ δξυγόνον ἀδιαφορεῖ ἐντελῶς περὶ τοῦ πόθεν προέρχεται τὸ ὑδρογόνον καὶ ὁ ἄνθραξ μετὰ τῶν ὁποίων πρόκειται νὰ νυμφευθῇ. Ἀποβλέπει εἰς τὸ πρόσωπον μόνον οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸ γένος, καθὼς πράττουσι σήμερον πολλοὶ ἀνόητοι ἄνδρες, ὅταν πρόκειται νὰ νυμφευθοῦν.

Ἴδου τέλος πάντων ἐπανήλθομεν εἰς τὴν ἀναπνοήν, τὴν ὁποίαν ἐφαίνετο ὅτι ἀπεφεύγομεν μέχρι τοῦδε, καὶ ἐπανήλθομεν κατὰ περισεργον τρόπον.

Ὅταν τὸ δξυγόνον, τὸ ὁποῖον παραλαμβάνει τὸ αἷμα εἰς τοὺς πνεύμονας, ἐπιστρέφει μαζύ του εἰς τὰ ὄργανα, ἤξεύρεις τί εὐρίσκει ἐκεῖ;

Ὑδρογόνον καὶ ἄνθρακα.

— Νυμφεύεται λοιπὸν μαζύ των;

Ἐννοεῖται· καὶ δι' αὐτὸ μόνον εἰσέρχεται εἰς τὸ σῶμά μας. Ἴδου δὲ διατὶ, πρὶν σοῦ ἐξηγήσω τὴν ἀναπνοήν, ἐχειράσθη νὰ σοῦ ἐξηγήσω τὸ πῦρ. Πῦρ, καθὼς βλέπεις, καὶ ἀναπνοὴ εἶνε τὸ ἴδιον πρᾶγμα.

Ἐπιτελεῖται.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

ΑΠΟΔΗΜΙΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΛΟΝ

Συνίετα· ἰδί σελ. 291.

«Τὸ πρῶτὸ τῆς 24 Μαρτίου ἐπανελάβομεν πρὸς ἄρκτον τὴν ὀδοιπορίαν. Δυστυχῶς ὅμως ἐχαλάσθησαν τὰ ἔλκυθρα τῶν σκύλων, καὶ διὰ τοῦτο συμπαραλάβομεν τρία μόνον τῶν πιστῶν τούτων ζῶων ἵνα βοηθήσωσιν ἡμᾶς νὰ σύρωμεν τὸ μέγα ἔλκυθρον, τὸ περιέχον 16 κανταρίων φορτίον. Ἐναντίον δὲ τῶν ὑποθέσεων ἡμῶν ἡ θερμωρασία δὲν κατέβη ὑπὸ τοὺς 36 βαθμοὺς Ῥεωμέρου καθ' ὅλην τὴν ἐκδρομήν, αἱ δὲ ἐκ χιόνος θύελλαι, ἡ ὑγρασία καὶ πλήθος σχισμάδων κατέστησαν εἰς ἄκρον ἐπίπονον αὐτήν. Αἱ γαῖαι, τὰς ὁποίας ἀνεκαλύψαμεν, ἔχουσι σχεδὸν ἴσην ἔκτασιν πρὸς τὴν τῶν νήσων Σπίτζβεργ, συνίστανται ἐκ πλήθους νήσων. Καὶ τὴν μὲν πρὸς ἀνατολὰς ὠνομάσαμεν Οὐλέζεκ, τὴν δὲ πρὸς δυσμὰς Ζίσου. Ἀπέραντος πορθμῶς, ὁ Αὐστριακὸς Σούρνδ, διαχωρίζει κατὰ μῆκος τὸν σαρὸν τοῦτον.

»Ἵπὸ δὲ τὴν γεωλογικὴν ἐποψίν παρετηρή-

σαμεν πολλὴν ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἀνατολικοβόρειον μέρος τῆς Γροενλάνδης. Αἱ κορυφαὶ τῶν ὄρεων ἔχουσι κατὰ μέσον ὄρον 2,000 ἕως 3,000 ποδῶν ὕψος· πρὸς τὸ νοτιοανατολικὸν μέρος φθάνουσι μέχρι 5,000. Πᾶσαι δὲ αἱ μεταξὺ αὐτῶν θαθύταται κοιλάδες εἶναι πλήρεις κολοσσιαίων πάγων, ὁποίας μόνον ὁ ἀρκτικός κόσμος περιέχει. Ἡ βλάστησις εἶναι πολὺ κατωτέρα τῆς τοῦ Σπίτζβεργ, τῆς Γροενλάνδης καὶ τῆς Νέας Ζέμβλης καὶ ἐπομένως ἐλεεινοτάτη. Πολλάκις ἀπνητήσαμεν ξύλα κυμαινόμενα, τὰ πλεῖστα ἀρχαιότατα, ὀλίγα ὅμως. Ἐκ τῶν εἰρημένων συμπεραίνομεν ὅτι ἡ χώρα αὕτη εἶναι ὄλως ἀκατοίκητος καὶ ὑπὸ ζῶων ἀκόμη, ἐκτὸς τῶν πρὸς μεσημβρίαν λευκῶν ἄρκτων.

»Ἐνεκα τῆς ὑπὸ τοὺς πάγους τεταραγμένης ἀτμοσφαιρας πᾶσα παρατήρησις θὰ ἦτο ἀδύνατος, ἂν δὲν ἀνεβαίνομεν εἰς τὰ ὑψηλότερα ὄρη. Πάγος πυκνότητας, ἐφ' οὗ ἔκειτο μέγιστος σωρὸς ἄλλων πάγων, συνέδεεν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πρὸς ἀλλήλας τὰς γαῖας· ἐφαίνετο δὲ συμπλεκθεὶς νεωστὶ. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἀκρωτηρίου Φράγκφορτ, ἡ ὀδοιπορία ἐγένετο ἐν τῷ μέσῳ ἀπεράντου ἐρημίας, ὁποίας οὔτε κἂν ἰδέαν εἶχομεν μορφῶσει κατὰ τὰς προηγουμένας ἐκδρομάς.

»Μετὰ πέντε ἡμέρας ἐφθάσαμεν διὰ ξηρᾶς πλησιέστερον τοῦ πόλου ὅσον οὐδεὶς πρὸ ἡμῶν. Πρὸς τὰ νοτιοανατολικά τῆς γῆς τοῦ Πρίγκιπος Ῥοδόλφου εἰσῆλθομεν εἰς γιγάντειον πορθμὸν, κατὰ τὸ φαινόμενον φέροντα πρὸς ἄρκτον. Πετριεπέσαμεν ὅμως εἰς χάος τεμαχίων πάγου, εἰς διάβασιν τῶν ὁποίων κατηναλώσαμεν κινδυνεύοντες πολλὰς ἡμέρας. Καὶ αὐτὴ ἡ μαγνητικὴ βελὸν παρεξέτρεπετο καὶ μᾶς ἠπάτα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὑπέρμετρος σωρὸς τῶν πάγων κατέστη ἀδιάβατος, ἠλλάξαμεν διεύθυνσιν καὶ ἐπανήλθομεν εἰς τὸν Αὐστριακὸν Σούρνδ. Ἀπνητήσαμεν πολυαριθμοὺς λευκὰς ἄρκτους, τὰς ὁποίας ἐφυνεύσαμεν ἐπιτηδείως, ὡς καθ' ἑκάστην γυμναζόμενοι εἰς τὴν κυνηγεσίαν.

»Ἐν τοσούτῳ τὰ ἐφόδια ἡμῶν ἐξηντλοῦντο ἀδιακόπως καὶ παρήχθετο ὁ καιρὸς ὁ ἀρμόδιος εἰς τὴν πρὸς βορρᾶν ἐκδρομήν· διὸ ἀπεφασίσαμεν νὰ διαίρεσωμεν εἰς δύο αὐτήν, δηλαδὴ νὰ χωρισθῶμεν καὶ νὰ προχωρήσωμεν μετὰ σπουδῆς. Καὶ τὸ μὲν μέγα ἔλκυθρον καὶ μέρος ἡμῶν ἔμεινεν ὑπὸ τὴν σκέπην βράχου, ἐνῶ τρεῖς ἄλλοι ἔχοντες καὶ ἔλκυθρον συρόμενον ὑπὸ κυνῶν προσέβημεν πορρωτέρω, σκοπὸν ἔχοντες νὰ διατρέξωμεν τὴν γῆν τοῦ Πρίγκιπος Ῥοδόλφου, κειμένην πρὸς ἄρκτον ἔμπροσθεν ἡμῶν. Ἄλλ' ἵνα ἐπιτύχωμεν ἔπρεπε νὰ διαπεράσωμεν τὴν μεγίστην παγοφόρον κοιλάδα τοῦ Μέδενδορφ, τὴν ὁποίαν ὑπεθέτομεν πολλὰ δυσπρόσιτον. Καὶ ὅμως ἐπεχειρήσαμεν ἀμέσως τὴν δύσκολον ταύτην πορείαν καὶ μετὰ ἐπίπονον ταξείδιον διὰ μέσου